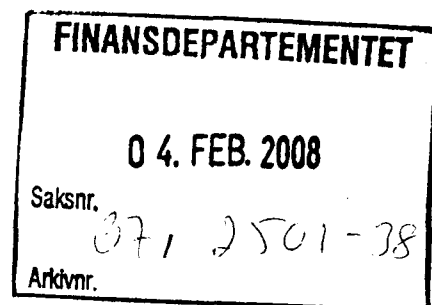

Finansdepartementet
Jan Bjørland
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Saksbehandler: Ragnhild Wiborg
Dir. tlf.: 22 93 99 11
Vår referanse: 07/13085
Deres referanse: 07/2501 FM TME
Arkivkode: 540.10
Dato: 31.01.2008

HØRING - NOU 2007:17 - SKATTEFAVORISERT INDIVIDUELL PENSJONSORDNING

Kredittilsynet viser til Finansdepartementets høringsbrev av 19. desember 2007.

Departementet ber om høringsmerknader til Banklovkomisjonens utkast til ny lov om skattefaviserte individuelle pensjonsavtaler (NOU 2007: 17 Individuell pensjonsordning). Departementet har bedt om merknader innen 31. januar 2008.

Kredittilsynet støtter i all hovedsak Banklovkomisjonens lovutkast, og vil derfor begrense seg til å peke på noen få forhold av soliditetsmessig betydning.

Flytting av individuelle pensjonsordninger

Lovutkastet § 3-9 om forsikringsteknisk omregning ivaretar i stor grad selskapenes behov for å ta høyde for det rent forsikringstekniske og soliditetsmessige ved *endringer* i alderspensjonsytelsene. Tilsvarende bestemmelser gjelder imidlertid ikke ved flytting. Forsikringstaker kan derfor omgå lovutkastets bestemmelser ved først å flytte forsikringen til et annet livsforsikrings-selskap, for så samtidig å be mottakende selskap om å endre ytelsene. Kredittilsynet har ved flere anledninger påpekt det betenkelige ved at avgivende selskap ved flytting av individuelle forsikringer ikke har ubetinget adgang til å foreta helseprøving og eventuelt beregne fradrag i premiereserven når forsikringstekniske beregninger tilsier behov for slikt fradrag, jf. § 11-14 sjette ledd i forsikringsloven. Etter forsikringsloven § 11-14 sjette ledd kan seleksjonsfradrag bare kreves dersom den pensjonsinnretningen kontrakten flyttes til, legger til grunn ny helseprøving av forsikrede. Det vises i denne sammenheng til Kredittilsynets brev av 14. oktober og 4. november 2003 til Finansdepartementet vedrørende behov for adgang til beregne seleksjonsfradrag. Problemet er som påpekt i Kredittilsynets brev, at mottakende pensjonsinnretning ikke har noe incitament til å legge ny helseprøving til grunn for enkelte forsikrings-

KREDITILSYNET side 1 av 3

typer, f.eks. når det gjelder rene alderspensjonsforsikringer. Mottakende selskap vil alltid være tjent med at opplysninger om svekket helse ikke hensyntas ved premieberegningen.

Kredittilsynet fastholder således sitt tidligere standpunkt om at avgivende selskap i individuell forsikring bør ha en ubetinget adgang til å vurdere behovet for helseprøving og om nødvendig kreve seleksjonsfradrag, og at forsikringsloven § 11-14 sjette ledd annet punktum derfor bør oppheves. Kredittilsynet vil peke på de soliditetsmessige konsekvenser av gjeldende regler for flytting. Hvis kontraktene som flyttes, og samtidig endres, i stor grad innehas av personer med reduserte leveutsikter, vil premiereserven for de gjenværende kontrakter i avgivende selskap da være utilstrekkelig i forhold til beregningsgrunnlagets forutsetninger, da de gjenværende forsikringstakere (som gruppe) vil ha lengre forventet levetid enn de som flytter. Utilstrekkelig premiereserve som følge av antiseleksjon vil redusere selskapets overskuddsevne og soliditet. Signaler fra livsforsikringsbransjen kan tyde på at det ved flytting av individuelle kontrakter er en viss overrepresentasjon av personer med svekket helse som flytter. Det vises igjen til korrespondanse knyttet til seleksjonsfradrag. I brev av 19. april 2004 fra Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) til Finansdepartementet, redegjør FNH for de risikomessige sammenhenger og forsøkes i tillegg det å tallfeste de latente tap som forsikringsloven § 11-14 sjette ledd representerer for selskapene.

Kredittilsynet forutsetter at lovutkastet ikke åpner for at flytting av individuelle pensjonsavtaler med forsikringselementer kan flyttes og omdannes til rene spareprodukter. Det er vanskelig å lese en slik begrensning av flytteretten ut fra ordlyden i § 1-5 i lovutkastet. Det samme gjelder for forsikringsloven § 11-1. Det følger imidlertid av sistnevnte lovbestemmelse at det med flytting menes oppsigelse av kontrakten for overføring av tilhørende midler til *en tilsvarende kontrakt* opprettet i en annen pensjonsinnretning. Kredittilsynet har forstått Finansdepartementet slik at denne bestemmelsen innebærer at forsikringer med forsikringselement, herunder fripoliser, ikke kan flyttes til bank, forvaltningsselskap eller for så vidt et livsforsikringsselskap dersom forsikringen skal omdannes til et rent spareprodukt. Kredittilsynet vil anbefale at nevnte bestemmelse i forsikringsloven § 11-1 gis en mer presis ordlyd på dette punkt. Kredittilsynet anbefaler videre at flyttereglene samles i forsikringslovens kapittel 11, som også gjelder flytting til/fra banker og forvaltningsselskaper, og at det samtidig tas inn en henvisning til forsikringslovens kapittel 11 i loven om individuell pensjonsordninger.

Sammenslåing av fripoliser

Kredittilsynet mener at det er behov for nærmere utredning av forslaget til regler om sammenslåing av fripoliser. Det gjelder dels forholdet til foretakspensjonslovens regler om medregning som etter nærmere regler krever overføring av midler knyttet til fripolisen som vilkår for medregning. Det gjelder også avklaring av håndtering av antiseleksjon som kan oppstå når forsikringstaker ønsker omdanning av individuell pensjonsavtale fra livsvarig til opphørende alderspensjon, seleksjon ved fjerning av uføre- eller etterlattedekninger etc. Lovutkastet mangler tilsvarende regler som de som er gitt i foretakspensjonsloven § 4-15 annet ledd om forsikringsteknisk omregning og i § 2-2 i forskrift til foretakspensjonsloven om tilpasning av ulike rettigheter ved sammenslåing av fripoliser. Forskriftens bestemmelser har en hovedregel om at pensjonsalderen ikke kan settes lavere enn det som gjelder for den fripolise som har høyest

pensjonsalder. Det er lite hensiktsmessig å ha ulike regelverk for sammenslåing av rettigheter i foretakspensjonsloven og lov om individuelle pensjonsavtaler. Foretakspensjonslovens regler er basert på sentrale soliditetsmessige hensyn som Kredittilsynet mener er nødvendige for at livsforsikringsselskapenes premiereserver skal være tilstrekkelig til enhver tid.

Med hilsen
Kredittilsynet

Sven-Henning Kjelsrud
avdelingsdirektør

Ellen Jakobsen
fungerende seksjonssjef